

УДК 378.147:796.011.3

Зубченко Л. В., к. пед. н., доцент

Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту
Національного університету фізичного виховання і спорту України**ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ**

Анотація. Розглянуто проблему формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки. На основі аналізу наукової літератури визначено теоретичні засади дослідження проблеми педагогічної творчості вчителів; розкрито сутність та особливості педагогічної творчості вчителів фізичного виховання; розкрито зміст, компоненти готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання; проаналізовано стан процесу формування педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в практиці фахової підготовки у вищих навчальних закладах; теоретично обґрунтовано та розроблено педагогічні умови формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки; експериментально перевірено ефективність запроваджених педагогічних умов формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки.

Ключові слова: педагогічна творчість, готовність, професійна підготовка, студенти, педагогічні умови, інтерактивні методи, педагогічна практика.

Вступ. Сучасний етап розвитку суспільства, подальше оновлення всіх сфер його життя вимагає від вищої освіти якісно нового рівня підготовки педагогів, здатних самостійно продукувати нові знання, забезпечувати освоєння дітьми творчих способів пізнання світу, креативно мислити, готових до інноваційної педагогічної діяльності тощо [1, с. 143; 2, с. 19]. Актуальними вимогами є персоніфікація та суб'єктивізація професійно-педагогічної підготовки студентів, формування їхньої готовності до творчої педагогічної діяльності, здатності здійснювати якісні зміни в професійній сфері [3, с. 189].

Важлива роль у розв'язанні поставлених завдань належить системі вищої освіти, де створено сприятливі умови для підготовки майбутніх учителів до педагогічної творчості, зокрема майбутніх учителів фізичного виховання, які мають на творчому рівні вирішувати завдання здоров'язберігаючої діяльності в сучасній школі, формування особистості учнів, спрямованих на ведення здорового способу життя, фізичного самовдосконалення та саморозвитку [7, с. 277]. У Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту особливу увагу приділено необхідності розробки та реалізації концепції сімейного активного дозвілля, удосконалення системи фізичного виховання в дошкільних та загальноосвітніх закладах освіти. Саме готовність до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання значною мірою зумовлює впровадження сучасних інноваційних фізкультурно-оздоровчих технологій у процес фізичного виховання учнів різних вікових груп.

Аналіз наукового доробку В. Андреева, В. Загвязинського, І. Зязюна, В. Кан-Калика, Н. Кічук, М. Нікандрова, О. Пехоти, Я. Пономарьова, В. Сластьоніна, С. Сисоевої та ін. довів, що формування творчої особистості педагога є вирішальним чинником удосконалення якості освітнього процесу в загальноосвітній школі. Педагогічна творчість учителя визначається як: конкретизація педагогічного ідеалу вчителя в системі завдань, які розв'язує вихователь кожної хвилини за конкретних умов реальної педагогічної праці

©Зубченко Л. В. 2013

(В. Кан-Калик, М. Нікандров); оптимальна реалізація «випереджувальних конструкцій моделей діяльності вчителя» (П. Шевченко, Б. Красовський); пошук оптимального педагогічного розв'язання в конкретній педагогічній ситуації (М. Поташник); критерій якісного становлення особистості вчителя (Н. Кічук); співтворчість учителя та учнів у педагогічній дійсності, що неперервно змінюється (В. Кан-Калик, М. Нікандров) та ін.

У дослідженнях І. Гавриш, І. Дичківської, В. Доучаєвої, В. Паламарчук та ін. відзначено роль інноваційних перетворень в освітній галузі. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до творчої діяльності визначено в розвідках Л. Ведерникової, Н. Мартинович, В. Моляко, Н. Посталюк, В. Рибалка та ін. Розвитку творчих здібностей студентів присвячено праці В. Андреева, Л. Байкової, Л. Кемерової, Л. Кормилициної, С. Сисоевої та ін. Педагогічна творчість визначається як соціально та особистісно значуща діяльність педагога, спрямована на пошук, створення та використання нових, нестандартних засобів вирішення педагогічних завдань, що зумовлюється єдністю інтелектуальних і спонукальних умінь, вольових зусиль та емоційного стану педагога, його креативних здібностей [6, с. 87]. Педагогічна творчість передбачає наявність у вчителя комплексу особистісних креативних якостей, зокрема дивергентність мислення, здатність до аналізу та самоаналізу, гнучкість та широта мислення, розвинена уява та фантазія, надситуативна активність, здатність до імпровізації тощо [7, с. 276]. Педагогічна творчість, як і будь-який інший вид творчості, органічно поєднує нормативні та евристичні елементи, передбачає визнання амбівалентності творчого процесу (з одного боку, усвідомлення педагогом своїх творчих сил та впевненості в педагогічній дійсності (хронотоп місця та часу), з іншого – вихід за межі наявної ситуації). Суб'єктом педагогічної творчості постає особистість, здатна продукувати нові цінності, смисли й значення в процесі професійної педагогічної діяльності [6, с. 125].

Формування готовності студентів до педагогічної творчості розглядали у своїх роботах Л. Білієн-

ко, О. Волошенко, М. Зиновкіна, Л. Кекух, З. Левчук, А. Ліненко, О. Негель, О. Сущенко та ін.

Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання представлено в дослідженнях таких науковців, як В. Видрін, М. Віленський, О. Демінський, О. Ємець, Т. Круцевич, О. Петунін, Л. Сущенко, Т. Ротерс, А. Цьось, Б. Шиян, Ю. Шкретій та ін. Різні аспекти творчої діяльності вчителя фізичної культури вивчали С. Бегідова, М. Віленський, М. Данилко, Г. Драндров, Л. Пашкова та ін. Проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання, спрямованості навчально-виховного процесу у ВНЗ на формування творчої особистості фахівців галузі «Фізичне виховання» висвітлено в дисертаціях останніх років. Так, О. Тимошенко розглядав теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури, Л. Демінська – роль міжпредметних зв'язків у процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, М. Данилко та М. Карченкова – формування їхньої готовності до професійної діяльності, М. Батищева – підготовку майбутніх учителів фізичної культури до проведення оздоровчої гімнастики та фітнесу з дівчатами-старшокласницями, Р. Карпюк – підготовку майбутніх учителів фізичної культури до розв'язання педагогічних ситуацій, С. Бегідова – професійно-творчий розвиток особистості в процесі підготовки фахівця фізичної культури та спорту, Г. Драндров – формування готовності студентів факультетів фізичної культури до творчого навчання рухових дій, В. Геберт – розвиток педагогічної творчості вчителів фізичної культури в системі підвищення кваліфікації. Проте проблеми формування готовності майбутніх учителів фізичного виховання до педагогічної творчості окремо не розглядалися.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано відповідно до комплексної теми наукового дослідження «Освітні технології навчально-виховного процесу у сучасних закладах освіти» (державний реєстраційний номер 0110U000751).

Мета дослідження: розробити та експериментально перевірити педагогічні умови формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки.

Завдання дослідження: розкрити сутність та особливості педагогічної творчості вчителів фізичного виховання; теоретично обґрунтувати, розробити педагогічні умови формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки; експериментально перевірити ефективність запроваджених педагогічних умов.

Матеріал і методи дослідження. У педагогічному експерименті взяли участь 252 студенти, 16 викладачів дисциплін циклу фахової підготовки й 30 учителів фізичного виховання загальноосвітніх навчальних закладів м. Донецька, Донецької та Луганської областей. Було використано такі методи: теоретичні – аналіз, систематизація та узагальнення концептуальних положень наукової літератури для визначення теоретико-методологічних засад дослідження, обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичного виховання до педагогічної творчості; емпіричні – спостереження;

анкетування, тестування, аналіз продуктів діяльності з метою визначення рівня готовності майбутніх учителів фізичного виховання до педагогічної творчості; педагогічний експеримент з метою перевірки висунутої гіпотези дослідження; методи математичної статистики для визначення статистичної значущості отриманих у ході експерименту результатів.

Результати дослідження та їх обговорення. Необхідність актуалізації творчого підходу до підготовки та організації навчальних занять з фізичної культури в загальноосвітній школі зумовлена значним послабленням здоров'я школярів, гіподинамією внаслідок порушення рухового режиму, комп'ютерного навантаження, суттєвим зменшенням кількості дітей, здатних успішно скласти відповідні нормативи (до 20% за даними Академії медичних наук України). Відповідно значущими визнаються диференціація та індивідуалізація фізкультурно-оздоровчої роботи, складання індивідуальних програм, комплексу індивідуальних завдань, вільна форма проведення урочних занять з урахуванням інтересів, фізичного стану школярів, реалізація виховної та естетичної функцій фізичної культури, що дозволяє забезпечити сприятливий емоційно-психологічний клімат на уроці, зацікавити дітей у власному фізичному самовдосконаленні, сприяє формуванню впевненості у власних силах, оптимальному поєднанню різних форм рухової активності протягом навчального дня [5, с. 99].

Сучасні соціокультурні умови розвитку освітнього простору вимагають підготовки вчителів фізичного виховання нового покоління, які здатні використовувати нові види фізкультурно-спортивної діяльності (аеробіка, пілатес, фітнес, степ-аеробіка, хореографія та естетична гімнастика для дівчат, кросфіт, вуличний «воркаут», бартендас, слеклайн та фриран для хлопців), організовувати активне дозвілля школярів тощо. Особливості педагогічної творчості саме вчителя фізичного виховання пов'язані з переходом від масово-репродуктивних форм і методів навчання до індивідуально-творчих, специфікою вирішення завдань фізкультурно-спортивної та здоров'язберігаючої діяльності в загальноосвітній школі, спрямованої на фізичний розвиток та фізичну підготовку учнівської молоді, формування в них теоретико-методичних знань у галузі фізичної культури, рухових умінь і навичок, здорового способу життя на мотиваційній основі при проведенні уроків фізичної культури, фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів [1; 4; 9]. Особливого значення набуває педагогічна імпровізація вчителя фізичного виховання в умовах освітнього процесу, що характеризується мінливістю, непередбачуваністю тощо [9, с. 93].

Визначено, що готовність майбутніх учителів фізичного виховання до педагогічної творчості – це інтегративне утворення особистості, що включає систему мотиваційно-ціннісних орієнтацій у сфері творчої діяльності в галузі фізичного виховання, концептуальні знання про сутність процесу та продукту творчої діяльності, досвід виконання творчої фізкультурно-оздоровчої діяльності, а також сукупність особистісних характеристик педагога, що зумовлюють специфіку здійснення ним творчої діяльності, творчий саморозвиток та самореалізацію.

Формування готовності до педагогічної творчості розглядається як складний, нелінійний процес, пози-

тивна динаміка якого залежить від взаємозв'язку та взаємодії внутрішніх і зовнішніх чинників, подолання відповідних бар'єрів (низький рівень мотивації до творчої педагогічної діяльності, невпевненість у власних силах, орієнтація на відтворення досвіду інших педагогів, копіювання чужого досвіду, виконавська позиція тощо).

Готовність майбутнього вчителя фізичного виховання до педагогічної творчості становить сукупність мотиваційного, когнітивного й креативно-діяльнісного компонентів, які є взаємозумовленими та взаємопов'язаними. Мотиваційний компонент передбачає сформованість мотивів, інтересів, спрямованості до творчості в професійній діяльності вчителя фізичного виховання, що зумовлює прояв креативності в проведенні фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи; когнітивний – усвідомлення механізмів творчої діяльності, наявність знань, умінь та навичок щодо сутності та змісту завдань фізичного виховання школярів, педагогічної творчості, самоорганізації творчої діяльності щодо фізичного виховання школярів, креативно-діяльнісний – творчу активність майбутніх учителів фізичного виховання в процесі вивчення фахових дисциплін, навчальних і виробничих практик, дослідно-пошукової роботи.

Наукове обґрунтування та розробка педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичного виховання до педагогічної творчості передбачали не лише теоретичне дослідження цього процесу, а й вивчення реального стану сформованості готовності студентів спеціальності «Фізичне виховання» до творчої фізкультурно-оздоровчої діяльності. З цією метою на констатувальному етапі експерименту за допомогою комплексу методів (анкетування, бесіди, аналіз продуктів діяльності, методики Н. Вишнякової, Ю. Орлова та ін.) було проведено діагностику, результати якої засвідчили, що в половині респондентів контрольної групи (КГ) – 51,63% та 51,02% експериментальної групи (ЕГ) переважає низький рівень готовності до педагогічної творчості. Це проявляється в слабкій умотивованості студентів до творчої діяльності, низькому рівні теоретичних знань, практичних умінь та навичок, що забезпечують творчий рівень професійно-педагогічної діяльності вчителя фізичного виховання; домінуванні репродуктивних умінь щодо здійснення фізкультурно-оздоровчої діяльності, що демонстрували студенти під час педагогічної практики в школі. І лише 4,4%, студентів КГ та 3,84% – ЕГ виявили високий рівень готовності до педагогічної творчості. Разом з тим результати анкетування студентів випускних курсів та молодих учителів фізичної культури переконують у їхньому позитивному ставленні до педагогічної творчості, зацікавленості в проведенні роботи з фізичного виховання в школі нестандартно, тобто на творчому рівні з використанням педагогічних інновацій.

Ураховуючи теоретико-методичні положення, результати констатувального експерименту, було науково обґрунтовано та змістовно розроблено педагогічні умови формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання.

Перша педагогічна умова – забезпечення вмотивованості студентів до педагогічної творчості в процесі вивчення спортивно-педагогічних дисциплін – передбачала стимулювання інтересу до педагогічної твор-

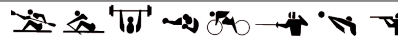
чості вчителя фізичного виховання під час вивчення спортивно-педагогічних дисциплін «Легка атлетика з методикою викладання», «Гімнастика з методикою викладання», «Спортивні ігри з методикою викладання», використання тренінгових форм роботи, рефлексивних вправ тощо.

Для поглиблення теоретичних знань з основ педагогічної творчості вчителя фізичного виховання було запроваджено роботу з відеоматеріалами на професійну тематику, що стимулювало формування мотивації до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання. На практичних заняттях з цією метою використовували спеціальні картки з творчими завданнями стосовно розробки положень спортивних змагань з різних видів спорту, планів-конспектів уроків з варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури для загальноосвітніх шкіл; програми спортивних свят та ін.

Друга педагогічна умова – використання інтерактивних методів навчання та методів активізації творчої діяльності на заняттях з фахових дисциплін – реалізувалася шляхом застосування в ЕГ під час проведення занять з таких дисциплін, як «Організація і методика оздоровчої та спортивно-масової роботи», «Основи педагогічної майстерності», «Теорія і методика фізичного виховання» інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, «мозковий штурм», рольові й ділові ігри, «спрямована дискусія»), що забезпечувало розширення обсягу фахових знань і вмінь на засадах особистісно орієнтованого підходу, набуття досвіду творчої педагогічної діяльності під час розробки та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів (фізкультхвилинка, фізкультпаузи, «рухливі перерви», спортивні свята, День здоров'я тощо) та сприяло максимальному наближенню студентів до умов майбутньої професійної діяльності.

Особливу увагу на заняттях з фахових дисциплін приділено методам активізації творчої діяльності (методи гірлянд випадків та асоціацій, «мозкової атаки» (брейнстормінг); список контрольних запитань Е. Крину, метод «матриці варіантів» А. Моля; стратегії творчого пошуку КАРУС (за В. Моляко та ін.). Формуванню готовності до педагогічної творчості та стимулюванню творчої активності сприяло розв'язання студентами професійно орієнтованих педагогічних ситуацій, що виникають на уроці фізичної культури, проведення семінарів-конференцій, семінарів-диспутів, написання рефератів та ін.

Третя педагогічна умова – організація самостійної творчої діяльності студентів під час педагогічної практики, яка спрямована на професійно-творчий саморозвиток і самовдосконалення майбутніх учителів фізичного виховання – забезпечувалася завдяки організації самостійної творчої діяльності студентів і передбачала виконання ними творчих завдань у позакласній роботі (організація й проведення конкурсів, спортивних вечорів, тематичних бесід, дискусій зі школярами) та збір емпіричного матеріалу для написання курсових робіт, конкурсних студентських наукових робіт, підготовки наукових статей і доповідей. Ефективній реалізації цієї умови передувало запровадження спецкурсу «Основи педагогічної творчості вчителя фізичного виховання», який передбачав оволодіння студентами системою наукових знань, практичних умінь і навичок з основ педагогічної творчості,

стимулювання професійно творчого мислення, розвиток емоційно-вольової сфери, формування прагнення до самореалізації в професійній діяльності за рахунок складання індивідуальних творчих планів, участі в конкурсі педагогічних ініціатив, фестивалів педагогічних ідей, науково-дослідній роботі. Під час проходження педагогічної практики студенти опанували досвід підготовки та проведення на творчому рівні позакласних заходів з фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами: «Олімпійський тиждень», спортивний тиждень під гаслом «Козацькі розваги», фізкультурні свята «Спорт і здоров'я», «Богатирські забави», «Олімпійці серед нас», військово-спортивна гра «Сокіл», «Розвідники» та ін. Підсумком оволодіння студентами основами творчої професійно-педагогічної діяльності під час педагогічної практики було виконання завдань науково-дослідної роботи (педагогічний аналіз уроку фізичної культури, створення творчого портрета вчителя фізичного виховання, банку креативних педагогічних технологій тощо).

Аналіз результатів контрольного зрізу засвідчив позитивні зміни формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в ЕГ у порівнянні з КГ, що представлено в таблиці.

Наведені в таблиці дані демонструють, що за всіма критеріями в КГ низький рівень готовності до педагогічної творчості суттєво не змінився (51,63% на початку експерименту та 50,54% наприкінці), тоді як в ЕГ він зменшився втричі (з 51,02% до 14,1%).

Порівняння результатів високого рівня КГ (4,4% на початку експерименту й 4,4% наприкінці) та ЕГ (відповідно 3,84 і 23,59%) дозволило зробити висновок про суттєве зростання кількості студентів ЕГ з високим рівнем готовності до педагогічної творчості.

Висновки. Таким чином, розкрито особливості педагогічної творчості вчителя фізичного виховання: утвердження ідей щодо здорового способу життя як якісної характеристики сучасної людини, перехід від масово-репродуктивних форм і методів навчання до індивідуально-творчих, максимальна орієнтація на індивідуалізацію фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами внаслідок значного погіршення їхнього здоров'я; урахування інтересів та нахилів учнів у вибудовуванні індивідуальних програм оздоровлення; необхідність упроваджувати нові види фізкультурно-спортивної діяльності тощо. Аналіз результатів дослідження переконує, що впровадження розроблених педагогічних умов сприяє підвищенню ефективності формування готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання: забезпечення вмотивованості студентів до педагогічної творчості в процесі вивчення спортивно-педагогічних дисциплін; використання інтерактивних методів навчання та методів активізації творчої діяльності на заняттях з фахових дисциплін; організація самостійної творчої діяльності студентів під час педагогічної практики, яка спрямована на професійно-творчий саморозвиток і самовдосконалення майбутніх учителів фізичного виховання.

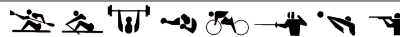
Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми підготовки майбутніх учителів фізичного виховання, формування їхньої готовності до педагогічної творчості у фаховій підготовці. Перспективи вивчення цієї проблеми вбачаємо у вивченні питань розробки та реалізації індивідуальних програм підготовки до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання, проблем творчої взаємодії вчителів фізичного виховання у фахових мережевих спільнотах.

Динаміка сформованості готовності до педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання (%)

Рівні готовності до педагогічної творчості	Початок експерименту		Кінець експерименту	
	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ
Високий	4,4	3,84	4,4	23,59
Достатній	10,65	9,99	11,2	45,38
Середній	33,32	35,84	34,15	16,92
Низький	51,63	51,02	50,54	14,1

Список використаної літератури:

1. Васюков Ю. В. Сучасні педагогічні інновації на уроках фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах / Ю. В. Васюков // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теор. журн.]. – Харків : ХДАФК, 2010. – № 3. – С. 142–144.
2. Волошенко О. В. Творчість як складова професійної самореалізації педагога : [метод. реком.] / О. В. Волошенко, В. І. Хрипун. – Черкаси : ЧОІПОПП. – 2009. – 34 с.
3. Докучаєва В. В. Інноваційна діяльність у сучасній педагогічній теорії і практиці / В. В. Докучаєва // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка : [зб. наук. пр. : ред. В. С. Курило]. – Луганськ, 2010. – № 9 (196). – С. 181–192.
4. Карлюк Р. П. Мотивація студентів вищих технічних навчальних закладів до здоров'язбережувальної діяльності / Р. П. Карлюк // Наук. записки : зб. наук. статей : укл. Л. Л. Макаренко. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 91. – С. 104–116.
5. Ротерс Т. Т. Організаційно-педагогічні технології фізичного виховання школярів / Т. Т. Ротерс // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2010. – № 6. – С. 98–101.
6. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : [підручник] / С. О. Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. – 460 с. – ISBN: 966-80-63-87-7.
7. Сущенко А. В. Розвиток педагогічної творчості майбутніх учителів фізичного виховання в ході педагогічної практики / А. В. Сущенко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : [зб. наук. пр. : редкол. Т. І. Сущенко (гол.ред.) та ін.]. – Запоріжжя, 2011. – Вип. 19 (72). – С. 275–280.

8. Черчата Л. М. Самостійна робота як середовище креативної діяльності / Л. М. Черчата // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : [зб. наук. пр. : за ред. проф. Т. І. Сущенко]. – Запоріжжя, 2009. – Вип. 3(56). – С. 404–408.

9. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підручник : у 2 ч. / Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – Ч. 2. – 216 с. – ISBN: 966-609-005-8.

Стаття надійшла до редакції 24.10.2013 р.

Опубліковано: 30.12.2013 р.

Аннотация. Зубченко Л. В. Формирование педагогического творчества будущих учителей физического воспитания в профессиональной подготовке. Статья посвящена проблеме формирования готовности к педагогическому творчеству будущих учителей физического воспитания в процессе профессиональной подготовки. На основе анализа научной литературы определены теоретические основы исследования проблемы педагогического творчества учителей; раскрыта сущность и особенности педагогического творчества учителей физического воспитания; раскрыто содержание, компоненты готовности к педагогическому творчеству будущих учителей физического воспитания; проанализировано состояние процесса формирования педагогического творчества будущих учителей физического воспитания в практике профессиональной подготовки в высших учебных заведениях; теоретически обоснованы и разработаны педагогические условия формирования готовности к педагогическому творчеству будущих учителей физического воспитания в процессе профессиональной подготовки; экспериментально проверена эффективность внедренных педагогических условий формирования готовности к педагогическому творчеству будущих учителей физического воспитания в процессе профессиональной подготовки.

Ключевые слова: педагогическое творчество, готовность, профессиональная подготовка, студенты, педагогические условия, интерактивные методы, педагогическая практика.

Abstract. Zubchenko L. V. Formation of pedagogical creativity of future physical education teachers during their professional training. Thesis is dedicated to the problem of formation of pedagogical creativity of future physical education teachers during their professional training. On the basis of scientific literature the theoretical principles are defined; the entity and features of pedagogical creativity of future physical education teachers are discovered; the content, components and levels of formation are determined, criteria, indexes and levels are defined; the condition of formation of pedagogical creativity of future physical education teachers during their professional training in practice of professional preparation in higher educational establishments is analyzed; pedagogical condition of formation of pedagogical creativity of future physical education teachers during their professional training are theoretically grounded and determined: the usage of interactive methods in teaching professional disciplines; organizing self-creative activity of students while pedagogical practice; the efficiency of pedagogical condition of formation of pedagogical creativity of future physical education teachers during their professional training is experimentally checked.

Keywords: pedagogical creativity, readiness, professional preparation, students, pedagogical conditions, interactive methods, pedagogical practice.

References:

1. Vaskov Yu. V. Slobozans'kij nauk. -sport. visn. [Slobozhanskyi science and sport bulletin], Kharkiv, 2010, vol. 3, pp. 142–144. (ukr)
2. Voloshenko O. V., Khripun V. I. Tvorchist yak skladova profesijnoi samorealizatsii pedagoga [Creativity as a component of teacher professional fulfillment], Cherkasi, 2009, 34 p. (ukr)
3. Dokuchayeva V. V. Visnik LNU imeni Tarasa Shevchenka [Journal LNU named after Taras Shevchenko], Lugansk, 2010, vol. 9 (196), pp. 181–192. (ukr)
4. Karpyuk R. P. Motivatsiya studentiv vishchikh tekhnichnikh navchalnikh zakladiv do zdorov'yazberezhuvainoi diyalnosti [The motivation of students of higher technical education to safe health], Kyiv, 2011, vol. 91, pp. 104–116. (ukr)
5. Roters T. T. Pedagogika, psikhologiya ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vikhovannya i sportu [Pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical education and sport], Kharkiv, 2010, vol. 6, pp. 98–101. (ukr)
6. Sisoyeva S. O. Osnovi pedagogichnoi tvorchosti [Fundamentals of educational work], Kyiv, 2006, 460 p. (ukr)
7. Sushchenko A. V. Pedagogika formuvannya tvorchoi osobistosti u vishchii i zagalnoosvitniy shkolakh [Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools], Zaporizhzhya, 2011, vol. 19 (72), pp. 275–280. (ukr)
8. Cherchata L. M. Pedagogika formuvannya tvorchoi osobistosti u vishchii i zagalnoosvitniy shkolakh [Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools], Zaporizhzhya, 2009, vol. 3(56), pp. 404–408. (ukr)
9. Shiyen B. M. Teoriya i metodika fizichnogo vikhovannya shkoliariv [Theory and methodology of physical education in schools], Ternopil, 2006, vol. 2, 216 p. (ukr)

Received: 24.10.2013.

Published: 30.12.2013.

Людмила Викторовна Зубченко, lyzubchenko@yandex.ru; Донецкий государственный институт здоровья, физического воспитания и спорта Национального университета физического воспитания и спорта Украины: улица Байдукова 80, г. Донецк, 83048, Украина.

Lydmila Zubchenko, lyzubchenko@yandex.ru; Donetsk State Institute of Health, Physical Education and Sport of National University of Physical Education and Sport of Ukraine: Baidukova 80, Donetsk, 83048, Ukraine.